

Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Viite: Hallintovaliokunta torstai 15.05.2025 klo 12.30 Eduskunta 16/2025 vp / Asiantuntijapyyntö

ASIA: HE 16/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

Suomen Hippos kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Lausuntomme koskee yleisesti suomalaisen rahapelimarkkinan muutosta ja erityisesti muutosta hevospelaamisen sijoittumisessa lisenssimarkkinaan sekä sen suoria ja välillisiä vaikutuksia.

Valtioneuvoston selontekoon julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029 on kirjattu: “Hevostalouden edistämiseen valtion talousarviosta osoitettu rahoitus vähenee kehyskaudella 25,5 milj. eurosta 6,0 milj. euroon vuodessa. Muutos johtuu rahapeliuudistuksesta, joka mahdollistaa hevostalousalan toimijoille osallistumisen rahapeli-toimintaan ja siten vähentää tarvetta suoralle valtion rahoitukselle.” Puoliväliriihen pöytäkirjamerkintöjen mukaisesti hevosalan vuosille 28–29 tarvitsemaa valtionavustusta tullaan kuitenkin tarkastelemaan vielä uudestaan keväällä 2026.

Hevosalan valtiontuen tarve näille vuosille on vähintään 25,5 m€. Julkisen talouden suunnitelmaan nyt kirjatut luvut vuosille 2028–2029 olisivat käytännössä kuolinisku alalle ja veisivät uskon tulevaisuuteen sekä hevosjalostuksen että kilpaurheilun osalta. Suomen Hippos ry on alan keskusjärjestönä erittäin huolissaan kehukseen kirjattujen lukujen vaikutuksesta alan tulevaisuuteen.

Tiivistämme lausuntomme kolmeen keskeiseen, lakimuutoksen valmistelussa välttämättä huomioon otettavaan asiaan:

1. Hevospelaamisen siirtyminen lisenssimarkkinaan rahapelijärjestelmän muutoksen ensimmäisessä vaiheessa on hevosalan näkökulmasta ainoa aikaa kestävä ja myös valtiolle hevospelaamisen kautta jatkossa tuloja tuova vaihtoehto. Pohjoismaista Ruotsi ja Tanska ovat siirtyneet jo aiemmin lisenssijärjestelmään, lisäksi asiasta keskustellaan myös Norjassa. Tiivis ja aktiivinen pohjoismainen yhteistyö on ainoa vaihtoehto sekä raviurheilun että hevospelaamisen tulevaisuuden kehittymiselle. Lisenssimarkkina, jossa toiminnan valvonta ulottuu myös laittomaan toimintaan, on myös rahapelaamisen kanavointikyvyn ja pelihaittojen ehkäisemisen näkökulmasta olennaisesti nykyjärjestelmää vaikuttavampi ratkaisu.

Suomen Hippos ry tukee siten vahvasti HE 16/2025:ssa esitettyä hevospelien siirtoa lisenssimarkkinaan.

2. Jotta hevospelaamiselle uudessa markkinassa saadaan hyvä pohja, on hevosalan toimintaedellytykset varmistettava lain ja hevospelaamisen siirtymävaiheessa uuteen markkinaan. Tätä ei ole mielestämme huomioitu riittäväällä tavalla HE 16/2025 vp kokonaisuudessa, joten siksi haluamme kiinnittää tähän erityistä huomiota. Mikäli hevosalan rahoituksesta ei huolehdi siirtymävaiheessa, vaarantaa tämä koko alan tulevaisuuden, jolloin valtio menettää tuottoja sekä elinkeinotoiminnan että rahapelaamisen osalta toiminnan romahtaessa. Muutosta tehtäessä tulee huolehtia, että myös valtion tuet mahdollistava notifikaatioprosessi tehdään niin, että se varmistaa alan pitkäjänteisen rahoituksen. Esimerkiksi Tanskan siirtyessä lisenssijärjestelmään,

hevosalan rahoitus turvattiin viiden vuoden aikajänteellä samalle tasolle missä se oli ennen siirtymää, joka on mahdollistanut hevos pelaamisen tuloutuksen kasvun.

Suomen Hippos ry pyytää kunnioittavasti valiokuntaa huomioimaan HE 16/2025 käsittelyssään siirtymäkauden valtiontuen merkityksen elinkeinolle ja raviurheilulle. Pyydämme valiokuntaa tuomaan esille hevosalan rahoituksen varmistamisen siirtymäkaudella.

3. Hevos pelaaminen on suurimmalta osin muuttuvakertoimista pelaamista (nk. "pooli-pelaaminen"), jonka menestykseen vaikuttaa "poolien" koko ja sitä kautta tuleva likviditeetti. Yhteisten "poolien" merkitys on oikein kirjattu lain perusteluihin. Hevos pelaamisen osalta markkinan toimivuutta parantaisi huomattavasti mahdollisuus yhteiseen pooliin pelaamiseen markkinaa tulevien eri toimijoiden osalta. Tämä on ehdottomasti asia, joka tulee mahdollistaa markkinan muuttuessa.

Pidämme erittäin tärkeänä rahapeli järjestelmän kanavointikyvyn kannalta, että valvonnassa tehdään aktiivisesti toimenpiteitä ilman lisenssiä toimivien yhtiöiden toiminnan estämiseksi. Mikäli rahapelitoiminnan rajoitukset ja valvonta kohdistuvat vain lisenssiyhtiöihin, tulee pelaaminen suuntautumaan nykyiseen tapaan järjestelmän ulkopuolisille peliyhtiöille.

Suomen Hippos ry korostaa erityisesti yhteisten poolien merkitystä muuttuvassa markkinatilanteessa kotimaisten hevos pelien kiinnostavuuden varmistamiseksi.

RAHAPELIMARKKINAN MUUTOS ON KIINTEÄSTI YHTEYDESSÄ HEVOSELINKEINON RAHOITUKSEEN

Yhteinen raviurheilun ja hevoskasvatuksen toimialan strategia päivitettiin syksyllä 2024. Missiona on rakentaa sellaista kestäväää hevoselinkeinoa ja -urheilua, johon mahdollisimman moni haluaa myös jatkossa tulla mukaan. Hevos pelaamisen siirtyminen lisenssimarkkinaan ja samassa yhteydessä alan rakenteiden uudistaminen on yksi keskeinen osa alan muutosmatkaa. Alan toimijat ovat määritelleet yhteisen tavoitteen vuodelle 2030, jossa kaikki tähtää pitkäkestoisen ja vakaan tulevaisuuden näkymän rakentamiseen. Ala ei kuitenkaan pysty tähän yksin, vaan tähän tarvitaan vahva valtion tuki.

Vuoteen 2017 hevosala rahoitti itse itsensä kokonaisuudessaan oman peliyhtiön kautta. Hevostalouden rahoituksen nykymalli perustuu vuoteen 2028 voimassa oleviin EU-notifikaatioon pohjaaviin valtiontukisäädöksiin sekä hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämistä koskevaan asetukseen. Hevos pelaamisen siirtyessä lisenssimarkkinaan, on alan mahdollista olla jatkossa myös itse aktiivinen toimija alan rahoituksen osalta. Tämä ei kuitenkaan toteudu ilman valtion suunnitelmallista ja vahvaa tukea siirtymävaiheessa, erityisesti ensimmäisen viiden vuoden aikajänteellä markkinan muuttuessa.

Näemme hevosalan ja hevos pelaamisen tulevaisuuden kasvun mahdollisuudet lähtökohtaisesti vain kilpaillussa markkinassa. Tätä varten Suomen Hippos on perustamassa lisenssimarkkinaan suomalaisen yhteisyrityksen yhdessä ruotsalaisen Ab Trav och Galoppin (ATG) kanssa. Yritys maksaa yhteisöveronsa Suomeen.

Ala on ottanut itse aktiivisen roolin rakenteiden ja rahoituksen muutoksen eteenpäin viemisessä, jotta ne säilyvät tulevaisuuskestävinä, ja jotta hevoselinkeino voi tuottaa hyvinvointia laajasti yhteiskuntaan ja verotuloja valtiolle. Ensimmäisen tärkeää kuitenkin on, että alan laajan toimijajoukon luottamus tulevaan ja rahoitus pohjaan säilyy muutosvaiheen yli.

Markkinaehtoisien, lisäarvoa tuottavan toiminnan luominen on mahdotonta, mikäli hevoselinkeino romahtaa siirtymäkauden aikana. Hevoskasvattaminen on pitkäjänteistä toimintaa. Jo kahden vuoden dramaattinen toiminnan vähentyminen näkyisi välittömästi myös usean vuoden ajan, eikä liian pieni hevosjoukko kannattele myöskään hevos pelaamisen vaatimaa urheilullista tasoa.

Pohjoismaiden yhteistyö sekä raviurheilun että pelaamisen osalta on erittäin tärkeää. Sekä Ruotsi että Tanska ovat hevos pelaamisen osalta siirtyneet lisenssimarkkinaan useampia vuosia sitten. Lisäksi samaa keskustelua muutostarpeesta käydään nyt myös Norjassa. Ruotsissa ja Tanskassa siirtymä on ollut toisiinsa sekä Suomen tilanteeseen verrattuna erilainen. Ruotsin siirtyessä lisenssimarkkinaan alan omistuksessa oli oma peliyhtiö, joka jatkoi toimintaansa vahvana lisenssimarkkinassa ja on pystynyt kokonaan alan omistamana yhtiönä varmistamaan raviurheilun ja hevoskasvatuksen rahoituksen.

Tanskan siirtyessä lisenssijärjestelmään hevosalan rahoitus turvattiin pitkällä siirtymäkaudelle, jossa viiden vuoden aikajänteellä samalle tasolle missä se oli ennen siirtymää. Tämän jälkeen valtion rahoitusta on ollut mahdollista vähentää hallitusti hevos pelituottojen kautta tulevan rahoituksen kääntynyt nousuun. Tarvitsemme ehdottomasti Suomeen ratkaisun, jossa siirtymä tehdään hallitusti. Lisäksi on otettava huomioon, että ennen lisenssimarkkinaan siirtymistä on olennaista, että ala pysyy elinvoimaisena ja sen kilpailukykyä voidaan kehittää.

Huomioitavaa myös on, että ennen markkinan avautumista monopolissa tapahtuvan hevos pelaamisen pitää tällä aikajaksolla tukea alan kehittymistä niin kotimaisesti kuin kansainvälisesti. Julkisuudessa olleiden tietojen perusteella on olemassa merkittävä uhka sille, että monopoliyhtiö lopettaa hevos pelien tarjoamisen Ruotsin ravikohteisiin. Hevos pelaamisen pelivaihdosta lähes puolet tulee ulkomaisista kohteista, suurimmalta osin Ruotsista, joten tähän kohdentuvat muutokset heikentäisivät merkittävästi sekä suomalaista hevostaloutta että hevos pelaamista ja haastaisivat merkittävästi toiminnan edellytyksiä markkinan avautuessa.

HEVOSALA ON MERKITTÄVÄ ELINKEINO

Hevotalous työllistää lähes Lapin matkailun verran suoraa työllisyyttä (15 000 osa- tai täysiaikaista työntekijää) ja kannattelee maaseutuelinkeinoja ja kansallishevosemme suomenhevosen elinvoimaisuutta. Ainoastaan vetovoimainen ravikilpailutoiminta säilyttää suomenhevosen populaation elinvoimaisena. Ala on aloittanut aktiivisen rakennemuutoksen ja haluaa toimia rahoituksen suhteen itsenäisemmin. Lisenssimarkkina nähdään merkittävänä mahdollisuutena sekä hevosalalle että suomalaiselle yhteiskunnalle, mutta sen yhteydessä muutokset alan rahoitukseen on tehtävä elinkeinotoiminnan näkökulmasta riittävän hallitusti.

Lähdemme siitä, että talouskasvuun, yrittäjyyteen ja investointien kasvuun tähtäävä hallitus näkee hevosalan arvon myös tulevaisuudessa ja on valmis varmistamaan siirtymäkauden rahoituksen näkökulmasta.

Helsingissä 14.5.2025

Minna Mäenpää, toimitusjohtaja
Suomen Hippos ry
minna.maenpaa@hippos.fi
p. 040 511 2067

Antti Lehtisalo, hallituksen puheenjohtaja
Suomen Hippos ry
kuusaanvirma@gmail.com
p. 040 560 2598